

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **14399** (13) **U**
(51) МПК (2006)
A01K 67/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ РЕМОНТНИХ ТЕЛИЦЬ

1

(21) u200510833

(22) 15.11.2005

(24) 15.05.2006

(46) 15.05.2006, Бюл. № 5, 2006 р.

(72) Ібатуллін Ільдус Ібатуллович, Кривенок Микола Якович, Панасенко Юрій Олексійович

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(57) Спосіб вирощування ремонтних телиць, що включає визначення рівня годівлі упродовж періо-

2

ду від їх народження до віку 18 місяців, який **відрізняється** тим, що застосовують помірний рівень годівлі, за умов якого витрата кормів з розрахунку на одну голову складає 2270 кормових одиниць, а середня кількість перетравного протеїну - 102 г на одну кормову одиницю, причому витрата незбираного молока складає 180 кг/гол. (збираного 400 кг/гол.)

Корисна модель відноситься до сільськогосподарського виробництва, зокрема до годівлі ремонтного молодняку худоби.

Відомо що формування потрібних репродуктивних та продуктивних якостей молочної худоби значною мірою залежить від умов її годівлі в період вирощування. Відомо також, що спрямоване вирощування молодняку потребує визначення оптимальних параметрів витрат окремих кормів упродовж періоду від народження тварини до терміну її фізіологічної та господарської зрілості [Маньковський А.Я., Костенко В.І. Ефективність вирощування первісток та експлуатації корів різної продуктивності. // Вісник Сумського аграрного університету, серія "Тваринництво", Вип. 6. - 2002. - С. 419-423.]. Тобто годівля ремонтного молодняку худоби має бути достатньо збалансованою за його потребами в енергії, поживних і біологічно активних речовинах і, водночас, бути економною, оскільки у структурі собівартості одиниці приросту живої маси тварин близько 70% припадає на вартість кормів.

Недолік відомого способу вирощування молодняку полягає в тому, що він не дозволяє об'єкти-

вно судити про ефективність використання кормів на одиницю приросту живої маси тварин.

Корисною моделлю ставиться завдання створення способу з ефективним використанням кормів при вирощуванні ремонтних телиць з різним рівнем годівлі із врахуванням витрат молока.

Поставлене корисною моделлю завдання досягається тим, що у спосіб! вирощування ремонтних телиць, що включає визначення рівня годівлі упродовж періоду від їх народження до віку 18 місяців, згідно корисній моделі застосовують помірний рівень годівлі, за умов якого витрати кормів з розрахунку на одну голову складають 2270 кормових одиниць, а середня кількість перетравного протеїну - 102г на одну кормову одиницю, причому витрати незбираного молока складають 180кг/гол, (збираного 400кг/гол.)

Для реалізації способу були використані матеріали зоотехнічного обліку, що характеризують витрачання окремих кормів (у тому числі молока) на вирощування телиць віком від народження до 18 місяців за схемою науково-господарського досліду (табл. 1).

(13) **U**

(11) **14399**

(19) **UA**

Таблиця 1

Схема дослідів

Група (варіант рівня годівлі і витрачання молока)	Кількість тварин	Рівень годівлі і витрачання молока при вирощуванні тварин від народження до 18-місячного віку
1	12	Помірний рівень годівлі. Витрати на вирощування однієї тварини: 2250 корм. од.; 180кг незбираного і 400кг збираного молока.
2	12	Підвищений рівень годівлі. Витрати на вирощування однієї тварини: 2500 корм. од.; 200кг незбираного і 600кг збираного молока.
3	12	Знижений рівень годівлі. Витрати на вирощування однієї тварини: 2000 корм. од.; 400кг незбираного і 600кг збираного молока.

Були відібрані 36 новонароджених теличок чорно-рябої породи (від корів після другої лактації), з яких сформовано три групи тварин по 12 голів у кожній. Живу масу та фактичне витрачання кормів (за мінусом їх залишків) упродовж 18міс вирощування, за першим, другим і третім варіантами (перша, друга, третя групи) визначали за кожен місяць. Коефіцієнт корисної дії (ККД) корму розраховували за сталими величинами, що характеризують енергетичну цінність органічних речовин (білок, жир, вуглеводи), хімічний склад спожитих кормів, а також показники, що характеризують зміну живої маси та хімічного складу тіла молодняку великої рогатої худоби упродовж періоду від народження до 18 - місячного віку.

ККД корму визначали за формулою:

$$\eta = 100 E_t^{-1} E_{tk},$$

де η - ККД корму, %;

E_t - енергія органічних речовин кормів, спожитих твариною за проміжок часу t , МДж;

E_{tk} - енергія органічних речовин, накопичених в тілі тварини за проміжок часу t (корисно використувана енергія), МДж.

Енергетична цінність раціонів (у кормових одиницях) співвідносилась по першій, другій і третій групах відповідно, як 1,00 : 1,12 : 0,91, а енергія органічної речовини, як 1,0 : 1,09 : 0,86. Залежно від енергетичної цінності раціонів тварин першої,

другої та третьої груп забезпеченість їх потреби в поживних речовинах була різною. Зокрема співвідношення рівня перетравного протеїну в раціонах тварин зазначених груп з розрахунку на 1 корм. од. було таким: 1,0:1,02:0,96. Різний рівень годівлі молодняку зумовлював суттєві відмінності у швидкості його росту і формуванні кінцевої живої маси у віці 18міс.

Аналіз отриманих даних показав, що найбільш ефективним було використання енергії органічних речовин кормів тваринами, що вирощувались при помірному рівні годівлі (перша група табл. 2).

Загальна вартість витрачених кормів, витрати їх на одиницю приросту живої маси тварин і його собівартість були найнижчими при їх вирощуванні в умовах помірного рівня годівлі.

Таким чином, вирощування ремонтних телиць упродовж періоду від їх народження до віку 18міс. найбільш ефективним є помірний рівень годівлі, за умов якого витрати кормів з розрахунку на одну голову складають 2270корм. од., а середня кількість перетравного протеїну - 102г на 1корм. од. При цьому витрати молока на одну тварину складають, кг: незбираного 180, збираного - 400.

Витрати корму на 1 кг приросту живої маси тварин за таких умов вирощування - 7,4корм. од., а орієнтовна його собівартість - 4,35грн.

Таблиця 2

Корисна дія корму при вирощуванні ремонтних телиць (на одну голову)

Показник	Вік тварин, місяців											
	0-6			6-12			12-18			0-18		
	Рівні годівлі (варіанти)											
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Енергія органічних речовин, МДж :- спожитих кормів	9270	3274	9557	14789	13955	12878	27605	28872	22729	51664	56101	45164
- тіла тварини	1109	1248	1088	1211	1223	871	1150	984	615	3470	3600	2602
ККД корму, %	11.96	9.40	11.38	8.19	8.76	6.76	5.99	4.78	3.98	8.02	7.53	6.86

Енергія 1г білка, жиру, вуглеводів відповідно, МДж: 23,86; 3977; 17,59.